

Fremsat den 3. oktober 2018 af forsvarsministeren (Claus Hjort Frederiksen)

Forslag

til

Lov om ændring af værnepligtsloven

(Fritagelse for værnepligtstjeneste for visse personer, der er blevet udskrevet til tjeneste før 2010)

§ 1

I værnepligtsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 225 af 13. marts 2006, som ændret ved § 99 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 11, stk. 1, nr. 5, og § 30, stk. 3, ændres »§ 29« til: »§ 29, stk. 1,«.

2. I § 29 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Værnepligtige, der er udskrevet til værnepligtstjeneste før den 1. januar 2010 og siden er givet udsættelse i medfør af §§ 27 og 28, er fritaget for værnepligtstjeneste.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2019.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Værnepligtsloven giver i dag mulighed for, at værnepligtige, der er udskrevet til tjeneste, i begrænset omfang kan få udsat deres værnepligtstjeneste. Endvidere kan værnepligtige helt fritages for tjeneste, hvis de kan godtgøre, at en sådan fritagelse har afgørende betydning for deres eller deres pårørendes velfærd.

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre indgik den 28. januar 2018 en ny seksårig aftale for Forsvaret. Det fremgår af forligsaftalen, at »Forsvarsministeren fremsætter forslag til lovgivning om fritagelse af personer, der er blevet udskrevet til værnepligtstjeneste før 2010, og siden er givet udsættelse på møde jf. værnepligtslovens bestemmelser«.

Lovforslaget udmønter denne del af forligsaftalen. Med lovforslaget vil der således blive indsat en ny bestemmelse i værnepligtsloven, hvorefter værnepligtige, der er udskrevet til værnepligtstjeneste før den 1. januar 2010 og siden er givet udsættelse efter værnepligtslovens regler, er fritaget for værnepligtstjeneste.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Gældende ret

Efter § 13, stk. 4, i værnepligtsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 225 af 13. marts 2006, som ændret ved § 99 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, kan forsvarsministeren under den i værnepligtslovens § 27 angivne betingelse give værnepligtige udsættelse med at møde til Forsvarets Dag indtil udgangen af det år, i hvilket de fylder 25 år. Efter værnepligtslovens § 27 kan udskrevne værnepligtige gives udsættelse med møde til den første samlede tjeneste indtil udgangen af det år, i hvilket de fylder 26 år, når de godtgør, at udsættelsen af hensyn til deres uddannelse eller af andre grunde vil være af særlig betydning for dem.

Efter værnepligtslovens § 28 kan der efter det tidspunkt, der er nævnt i § 27, kun gives udsættelse med den første samlede tjeneste til værnepligtige, der godtgør, at udsættelsen har væsentlig betydning for deres eller deres pårørendes velfærd. En sådan udsættelse kan gives for indtil et år ad gangen og kan, såfremt de nævnte forhold stadig foreligger, gives for sammenlagt højst tre år.

Afgørelse om udsættelse i henhold til værnepligtslovens §§ 27 og 28 træffes af den myndighed, som af forsvarsministeren er bemyndiget til det, jf. lovens § 30, stk. 1. Afgørelsen kan af den værnepligtige indbringes for Værnepligtsnævnet, men dog ikke senere end fire uger fra det tidspunkt, da den er meddelt den værnepligtige, jf. værnepligtslovens § 30, stk. 2.

Herudover kan værnepligtige efter værnepligtslovens § 29 fritages for værnepligtstjeneste, når de i medfør af § 28 har

opnået sammenlagt tre års udsættelse, såfremt de godtgør, at fritagelsen har afgørende betydning for deres eller deres pårørendes velfærd. Afgørelse om en sådan fritagelse træffes af Værnepligtsnævnet efter indstilling fra forsvarsministeren eller den myndighed, forsvarsministeren bemyndiger til det.

De nærmere rammer for udsættelse efter værnepligtslovens §§ 27 og 28 er beskrevet i cirkulære nr. 156 af 15. oktober 1999 om udsættelse af tidspunktet for værnepligtiges møde for session og til aftjening af værnepligt. Efter cirkulæret kan udsættelse gives med baggrund i uddannelse, ophold i udlandet, familiemæssige forhold eller økonomiske grunde samt beskæftigelses- og erhvervsforhold.

2.2. Forsvarsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Værnepligtslovens § 29 giver mulighed for, at værnepligtige kan fritages for tjeneste, men alene hvis de værnepligtige kan godtgøre, at fritagelsen har afgørende betydning for deres eller deres pårørendes velfærd.

Det følger af det nye forsvarsforlig 2018-2023, at der skal etableres en ordning, hvorefter der sker fritagelse for personer, der er blevet udskrevet til værnepligtstjeneste før 2010, og siden er givet udsættelse på at møde, uanset om fritagelsen har afgørende betydning for deres eller deres pårørendes velfærd eller ej. Udmøntningen heraf vil ikke kunne ske indenfor rammerne af gældende ret.

Det foreslås på den baggrund, at der i værnepligtsloven indsættes en ny bestemmelse, der skaber hjemmel til, at værnepligtige, der er udskrevet til værnepligtstjeneste før den 1. januar 2010 og siden er givet udsættelse i medfør af værnepligtslovens §§ 27 og 28, fritages for værnepligtstjeneste. Fritagelsen vil ske automatisk, og der vil således ikke skulle indgives en ansøgning.

Det vurderes, at den nye ordning vil omfatte et mindre og maksimalt tocifret antal værnepligtige.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke væsentlige økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 27. juli 2018 til den 24. august 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Centralforeningen for Stampersonel (CS), Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Advokater, Datatilsy-

net, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Hovedforeningen for Personel af Reserven i Danmark (HPRD), Hovedorganisationen af Officerer i Danmark (HOD), Hærens Konstabel- og Korporalforening (HKKF), Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Rigsombudsmanden Færøerne, Rigsombudsmanden Grønland, samtlige byretspræsidenter og Værnepligtsrådet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 2.

Værnepligtslovens § 11, stk. 1, nr. 5, og § 30, stk. 3, regulerer afgørelseskompetencen i sager, der er omfattet af værnepligtslovens § 29, d.v.s. sager, hvor der skal træffes afgørelse om, hvorvidt en værnepligtig kan fritages for tjeneste.

Med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås der indsat et nyt stk. 2 i § 29, som fritager værnepligtige, der er udskrevet til værnepligtstjeneste før den 1. januar 2010 og siden er givet udsættelse for værnepligtstjeneste i medfør af lovens §§ 27 og 28. Da denne ordning ikke vil kræve, at der træffes afgørelse i de enkelte sager, vil det foreslåede § 29, stk. 2, ikke skulle være omfattet af værnepligtslovens regulering af afgørelseskompetence. Det foreslås på den baggrund, at værnepligtslovens henvisninger til § 29 konsekvensændres til § 29, stk. 1.

Til nr. 2

Det foreslås, at der i værnepligtslovens § 29 indsættes et nyt *stk.* 2, som fritager værnepligtige, der er udskrevet til værnepligtstjeneste før den 1. januar 2010 og siden er givet

udsættelse for værnepligtstjeneste i medfør af værnepligtslovens §§ 27 og 28, for værnepligtstjeneste.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at det er en forudsætning for fritagelsen, at den pågældende værnepligtige hidtil har fået udsættelse efter værnepligtslovens §§ 27 og 28. Bestemmelsen omfatter således ikke værnepligtige, der ulovligt er udeblevet. En værnepligtig, der ulovligt er udeblevet, men efterfølgende har fået udsættelse efter værnepligtslovens §§ 27 og 28 og fortsat har en sådan udsættelse, vil dog være omfattet af bestemmelsen.

Værnepligtige, der opfylder betingelserne i den foreslåede bestemmelse, vil automatisk blive fritaget for værnepligtstjeneste. Der vil således ikke skulle indgives en ansøgning om fritagelse. Forsvarsministeriets Personalestyrelse vil umiddelbart efter lovens ikrafttræden underrette de værnepligtige, der i medfør af bestemmelsen fritages for værnepligtstjeneste.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2019.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Værnepligtsloven gælder for Færøerne og Grønland. Det er dog alene værnepligtige, der har bopæl eller ophold i Kongeriget Danmark med undtagelse af Færøerne og Grøn-

land, som skal møde til Forsvarets Dag, jf. værnepligtslovens § 13, jf. § 5.

Det foreslås, at lovforslaget ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at det ved kongelig anordning helt eller

delvis skal kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 1

I værnepligtsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 225 af 13. marts 2006, som ændret ved § 99 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, foretages følgende ændringer:

§ 11. Værnepligtsnævnet afgør

1-4) ---

5) spørgsmål om fritagelse for værnepligtstjeneste efter § 29 og

6) ---

Stk. 2. ---

§ 30. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Afgørelse om fritagelse i henhold til § 29 træffes af Værnepligtsnævnet efter indstilling fra forsvarsministeren eller den myndighed, forsvarsministeren bemyndiger til det.

§ 29. ---

1. I § 11, *stk. 1, nr. 5*, og § 30, *stk. 3*, ændres »§ 29« til: »§ 29, *stk. 1*,«.

2. I § 29 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Værnepligtige, der er udskrevet til værnepligtstjeneste før den 1. januar 2010 og siden er givet udsættelse i medfør af §§ 27 og 28, er fritaget for værnepligtstjeneste.«